

**ДЕРЖАВНЕ БЮРО РОЗСЛІДУВАНЬ
ТЕРИТОРІАЛЬНЕ УПРАВЛІННЯ ДЕРЖАВНОГО БЮРО РОЗСЛІДУВАНЬ,
РОЗТАШОВАНЕ У МІСТІ МИКОЛАЄВІ**

(ТУ ДБР у м. Миколаєві)

вул. Погранична, 9, м. Миколаїв, 54020

E-mail: official@mk.dbr.gov.ua

сайт: official@mk.dbr.gov.ua

код ЄДРПОУ 42341034

ПОВІДОМЛЕННЯ

про підозру

місто Кропивницький

«05» липня 2024 року

Слідчий третього слідчого відділу (з дислокацією у м. Кропивницькому) Територіального управління Державного бюро розслідувань, розташованого у місті Миколаєві Олєфіренко Владислав Юрійович, розглянувши матеріали досудового розслідування, внесеного до Єдиного реєстру досудових розслідувань за № 62023050020000526 від 02.11.2023 за ознаками кримінального правопорушення, передбаченого ч. 7 ст. 111-1 КК України та встановивши наявність достатніх доказів для повідомлення особі про підозру у вчиненні кримінального правопорушення, відповідно до ст. ст. 36, 39, 40, 42, 276, 277, 278 КПК України -

П О В І Д О М И В:

Денисенка Віталія Валерійовича,
15.01.1996 року народження, уродженця
смт. Троїцьке Луганської області, українця,
громадянина України, зареєстрованого за
адресою: вул. Східна, 43, смт. Троїцьке,
Сватівський район, Луганська область,

про те, що він підозрюється у колабораційній діяльності, а саме – добровільному зайнятті громадянином України посади в незаконному правоохоронному органі, створеному на тимчасово окупованій території, тобто у вчиненні кримінального правопорушення, передбаченого ч. 7 ст. 111-1 КК України.

Досудовим розслідуванням встановлено, що згідно з абз. 1 п. 1 ч. 1 ст. 2 Закону України «Про державний захист працівників суду та правоохоронних органів» до правоохоронних органів, серед інших, віднесені органи, які здійснюють правозастосовні або правоохоронні функції.

Постановою Кабінету Міністрів України від 16.12.2015 року №1052 затверджено Положення про Державну службу України з надзвичайних ситуацій (далі за текстом – Положення), відповідно до п. 1 якого Державна служба України з надзвичайних ситуацій (ДСНС) є центральним органом виконавчої влади, діяльність якого спрямовується і координується Кабінетом Міністрів України через Міністра

внутрішніх справ і який реалізує державну політику у сфері цивільного захисту, захисту населення і територій від надзвичайних ситуацій та запобігання їх виникненню, ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій, рятувальної справи, гасіння пожеж, пожежної та техногенної безпеки, діяльності аварійно-рятувальних служб, а також гідрометеорологічної діяльності.

Відповідно до підпунктів 1, 2 пункту 3 Положення до основних завдань ДСНС, серед іншого, віднесені реалізація державної політики у сфері цивільного захисту, захисту населення і територій від надзвичайних ситуацій, запобігання їх виникненню, ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій, рятувальної справи, гасіння пожеж, пожежної та техногенної безпеки, діяльності аварійно-рятувальних служб, а також гідрометеорологічної діяльності; здійснення державного нагляду (контролю) за додержанням і виконанням вимог законодавства у сфері цивільного захисту, пожежної та техногенної безпеки, діяльності аварійно-рятувальних служб.

Згідно з підпунктом 39 пункту 4 Положення ДСНС відповідно до покладених на неї завдань здійснює державний нагляд (контроль) у сфері пожежної та техногенної безпеки щодо виявлення та запобігання порушенню вимог законодавства органами та суб'єктами господарювання, аварійно-рятувальними службами, іншими юридичними особами.

Відповідно до п. 7 цього Положення ДСНС здійснює свої повноваження безпосередньо і через утворені в установленому порядку територіальні органи.

Відповідно до наказу тимчасово виконуючого обов'язки начальника Головного управління Державної служби України з надзвичайних ситуацій у Луганській області №144 від 31.05.2021 Денисенка Віталія Валерійовича призначено провідним інспектором відділу запобігання надзвичайним ситуаціям Сватівського районного управління Головного управління Державної служби України з надзвичайних ситуацій у Луганській області.

Таким чином, Денисенко В.В. на час виконання повноважень на посаді провідного інспектора відділу запобігання надзвичайним ситуаціям Сватівського районного управління Головного управління Державної служби України з надзвичайних ситуацій у Луганській області був працівником правоохоронного органу.

Відповідно до статті 1 Резолюції 3314 Генеральної Асамблеї ООН від 14 грудня 1974 року (далі – Резолюція 3314), однією з мов підписання Резолюції: «Применение вооруженной силы государством первым в нарушение Устава является prima facie свидетельством акта агрессии».

Згідно з вимогами статті 3 Резолюції 3314: «Любое из следующих действий, независимо от объявления войны, с учетом и в соответствии с положениями статьи 2, будет квалифицироваться в качестве акта агрессии:

а) вторжение или нападение вооруженных сил государства на территорию другого государства или любая военная оккупация, какой бы временный характер она ни носила, являющаяся результатом такого вторжения или нападения, или любая аннексия с применением силы территории другого государства или части ее;

б) бомбардировка вооруженными силами государства территории другого государства или применение любого оружия государством против территории другого государства;

в) блокада портов или берегов государства вооруженными силами другого государства;

г) нападение вооруженными силами государства на сухопутные, морские или воздушные силы, или морские и воздушные флоты другого государства;

е) применение вооруженных сил одного государства, находящихся на территории другого государства по соглашению с принимающим государством, в нарушение условий, предусмотренных в соглашении, или любое продолжение их пребывания на такой территории по прекращению действия соглашения;

ф) действие государства, позволяющего, чтобы его территория, которую оно предоставило в распоряжение другого государства, использовалась этим другим государством для совершения акта агрессии против третьего государства;

г) засылка государством или от имени государства вооруженных банд, групп, иррегулярных сил или наемников, которые осуществляют акты применения вооруженной силы против другого государства, носящие столь серьезный характер, что это равносильно перечисленным выше актам, или его значительное участие в них».

24.10.1945 набув чинності Статут Організації Об'єднаних Націй, підписаний 26.06.1945, яким фактично створено Організацію Об'єднаних Націй (далі – ООН). До складу ООН увійшли Союз Радянських Соціалістичних Республік (правонаступником якого з 1991 року є РФ), Українська Радянська Соціалістична Республіка (правонаступницею якої з 1991 року є Україна) та ще 49 держав-засновниць, а згодом до вказаної міжнародної організації прийняті інші держави світу.

Відповідно до ч. 4 ст. 2 Статуту ООН всі члени ООН утримуються в їх міжнародних відносинах від загрози силою або її застосування проти територіальної недоторканості або політичної незалежності будь-якої держави.

Декларацією Генеральної Асамблеї ООН від 21.12.1965 «Про неприпустимість втручання у внутрішні справи держав, про забезпечення їх незалежності і суверенітету» закріплено, що держави не мають права втручатися прямо чи опосередковано з якої б то не було причини у внутрішні та зовнішні справи іншої держави.

Кожна держава має невід'ємне право обирати свою політичну, економічну, соціальну та культурну систему без втручання в будь-якій формі з боку будь-якої іншої держави.

Декларацією Генеральної Асамблеї ООН від 24.10.1970 «Про принципи міжнародного права, що стосуються дружніх відносин і співробітництва між державами відповідно до Статуту ООН» закріплено принцип, згідно з яким держави утримуються в своїх міжнародних відносинах від силових погроз або застосування сили, як проти територіальної цілісності або політичної незалежності будь-якої держави так і будь-яким іншим чином несумісним з цілями ООН. Така загроза силою або її застосування є порушенням міжнародного права і Статут ООН.

Кожна держава зобов'язана утримуватися від загрози силою або її застосування з метою порушення існуючих міжнародних кордонів іншої держави або у якості засобу вирішення міжнародних суперечок, в тому числі територіальних суперечок, і питань, що стосуються державних кордонів.

Декларацією Генеральної Асамблеї ООН від 09.12.1981 «Про неприпустимість інтервенції і втручання у внутрішні справи держав» закріплено, що держави не мають права здійснювати інтервенцію або втручання в будь-якій формі або з будь-якої причини у внутрішні чи зовнішні справи інших держав.

24.08.1991 Верховною Радою Української Радянської Соціалістичної Республіки схвалено «Акт проголошення незалежності України», яким урочисто проголошено незалежність України та створення самостійної української держави - України.

Згідно з указаним документом територія України є неподільною та недоторканою. Незалежність України визнано значною кількістю держав світу, у тому числі 05.12.1991 РФ.

У преамбулі Декларації про державний суверенітет України від 16.07.1990 вказано, що Верховна Рада Української Радянської Соціалістичної Республіки проголошує державний суверенітет України як верховенство, самостійність, повноту і неподільність влади Республіки в межах її території та незалежність і рівноправність у зовнішніх зносинах. Відповідно до розділу V Декларації, територія України в існуючих кордонах є недоторканою і не може бути змінена та використана без її згоди.

31.05.1997 відповідно до положень Статуту ООН і зобов'язань за Заключним актом Наради з безпеки та співробітництва в Європі укладено Договір про дружбу, співробітництво і партнерство між Україною і РФ (ратифікований Законом України від 14.01.1998 № 13/98-ВР та Федеральним Законом РФ від 02.03.1999 № 42-ФЗ).

Відповідно до ст.ст. 2-3 зазначеного Договору РФ зобов'язалась поважати територіальну цілісність України, підтвердила непорушність існуючих кордонів між Україною та російською федерацією та розбудову відносин на основі принципів взаємної поваги суверенної рівності, територіальної цілісності, непорушності кордонів, незастосування сили або загрози силою, невтручання у внутрішні справи.

Положеннями статей 1 та 2 Основного Закону України - Конституції України визначено, що Україна є суверенною і незалежною, демократичною, соціальною, правовою, унітарною державою, суверенітет України поширюється на всю її територію, яка в межах існуючого кордону є цілісною і недоторканою.

Відповідно до ч. 1 ст. 17, ч. 1 ст. 65 Конституції України, захист незалежності, суверенітету та територіальної цілісності України є справою всього Українського народу та обов'язком громадян України, а на території України забороняється створення і функціонування будь-яких збройних формувань, не передбачених законом.

Статтю 69 Конституції України визначено, що народне волевиявлення здійснюється через вибори, референдум та інші форми безпосередньої демократії. Відповідно до ст. 71 Конституції України вибори до органів державної влади та органів місцевого самоврядування є вільними і відбуваються на основі загального, рівного і прямого виборчого права шляхом таємного голосування. Виборцям гарантується вільне волевиявлення. Водночас, ст. 73 Конституції України визначено, що виключно всеукраїнським референдумом вирішується питання про зміну території України.

Статтями 132, 133 Конституції України визначено, що територіальний устрій України ґрунтується на засадах єдності та цілісності державної території, поєднання централізації і децентралізації у здійсненні державної влади, збалансованості і соціально-економічного розвитку регіонів, з урахуванням їх історичних, економічних, екологічних, географічних і демографічних особливостей, етнічних і культурних традицій. До системи адміністративно-територіального устрою України входить АР Крим, області, зокрема, Харківська область, а також райони, міста, райони у містах, селища і села.

В порушення вищевказаних умов міжнародних договорів та ігноруючи положення Конституції України, у березні – квітні 2014 року на території Луганської області розпочалась збройна агресія російської федерації шляхом неоголошених та прихованих вторгнень підрозділів збройних сил та інших силових відомств російської федерації, організації та підтримки окупаційної влади, направленої на

зміну меж території та державного кордону України в порушення порядку, встановленому Конституцією України.

Так, 27.04.2014 самопроголошена так звана «Луганська народна республіка» з адміністративним центром у м. Луганськ, а за результатами проведеного всупереч чинному законодавству України 11.05.2014 непризаного на міжнародному рівні «референдуму» 12.05.2014 проголошено про суверенітет «ЛНР» на території Луганської області.

Надалі у 2014 році представниками самопроголошеної «ЛНР», які контролюються окупаційною владною російської федерації, з числа громадян російської федерації та місцевого населення Луганської області сформовано окупаційну адміністрацію та інші незаконні органи влади, у тому числі так зване «МЧС ЛНР».

При цьому кожний учасник незаконних органів «ЛНР» (у тому числі, які долучилися до їх складу в подальшому) усвідомлював, що головним їх завданням є підтримка збройної агресії російської федерації та зміна меж території і державного кордону України в порушення порядку, встановленому Конституцією України.

Внаслідок зазначених подій частина районів та населених пунктів Луганської області опинилась під фактичним контролем збройних формувань «ЛНР» та окупаційної адміністрації «ЛНР».

Резолюцією ПАРЄ від 12.10.2016 2133 (2016) «Засоби правового захисту у випадках порушень прав людини на українських територіях, непідконтрольних українській владі» визначено, що «ЛНР», створена, підтримувана та ефективно контрольована Російською Федерацією, не є легітимною відповідно до українського чи міжнародного права. Це стосується всіх їхніх «органів влади».

Водночас, всупереч нормам міжнародного гуманітарного права, президент російської федерації (далі - рф) Володимир Путін, а також інші представники влади рф, діючи в порушення п.п. 1, 2 Меморандуму про гарантії безпеки у зв'язку з приєднанням України до Договору про нерозповсюдження ядерної зброї від 05.12.1994, принципам Заключного акту Наради з безпеки та співробітництва в Європі від 01.08.1975 та вимогам ч. 4 ст. 2 Статуту ООН і Декларацій Генеральної Асамблеї Організації Об'єднаних Націй від 09.12.1981 № 36/103, від 16.12.1970 № 2734 (XXV) від 21.12.1965 № 2131 (XX), від 14.12.1974 № 3314 (XXIX), спланували, підготували і розв'язали агресивну війну та воєнний конфлікт проти України, а саме віддали наказ на вторгнення підрозділів збройних сил рф на територію України.

Так, 24.02.2022, на виконання вищевказаного наказу, військовослужбовці збройних сил рф, шляхом збройної агресії, з погрозою застосування зброї та її фактичним застосуванням, незаконно вторглись на територію України через державні кордони України в Автономній Республіці Крим, Донецькій, Луганській, Харківській, Херсонській, Миколаївській, Сумській, Чернігівській, інших областях та здійснили збройний напад на державні органи, органи місцевого самоврядування, підприємства, установи, організації, військові частини, інші об'єкти, які мають важливе народногосподарське чи оборонне значення, та здійснили часткову окупацію території України, чим вчинили дії з метою зміни меж території та державного кордону України на порушення порядку, встановленого Конституцією України, що продовжується по теперішній час та призводить до загибелі значної кількості людей та інших тяжких наслідків.

Згідно з указом Президента України № 64/2022 від 24.02.2022, у зв'язку з військовою агресією російської федерації проти України, на підставі пропозиції

Ради національної безпеки і оборони України, відповідно до пункту 20 частини першої статті 106 Конституції України, Закону України «Про правовий режим воєнного стану», введено воєнний стан на всій території України, який в подальшому неодноразово продовжено, останній раз Указом Президента України від 06.05.2024 № 271/2024, затвердженим Законом України № 3684-IX від 08.05.2024, з 05 години 30 хвилин 14 травня 2024 року строком на 90 діб.

Згідно п. п. 6, 7 ст. 1-1 Закону України «Про забезпечення прав і свобод громадян та правовий режим на тимчасово окупованій території України» № 1207-VII від 15.04.2014 окупаційна адміністрація Російської Федерації - сукупність державних органів і структур Російської Федерації, функціонально відповідальних за управління тимчасово окупованими територіями та підконтрольних Російській Федерації самопроголошених органів, які узурпували виконання владних повноважень на тимчасово окупованих територіях та які виконували чи виконують властиві органам державної влади чи органам місцевого самоврядування функції на тимчасово окупованій території України, в тому числі органи, організації, підприємства та установи, включаючи правоохоронні та судові органи, нотаріусів та суб'єктів адміністративних послуг.

Тимчасово окупована РФ територія України (тимчасово окупована територія) – це частини території України, в межах яких збройні формування РФ та окупаційна адміністрація РФ встановили та здійснюють фактичний контроль або в межах яких збройні формування РФ встановили та здійснюють загальний контроль з метою встановлення окупаційної адміністрації РФ.

Відповідно до вимог абз. 11 ч. 1 ст. 3 Закону України «Про кінематографію» держава-агресор - держава, яка у будь-який спосіб окупувала частину території України або яка вчиняє агресію проти України, визнана Верховною Радою України державою-агресором або державою-окупантом.

Постановою Верховної Ради України від 27.01.2015 № 129-VIII визнано рф державою-агресором та закликано міжнародних партнерів України визнати рф державою-агресором.

Згідно з вимогами ст. 42 IV Конвенції про закони і звичаї війни на суходолі та додатку до неї: положення про закони і звичаї війни на суходолі (1907 року) територія визнається окупованою, якщо вона фактично перебуває під владою армії супротивника.

Після початку агресивної війни проти України з використанням підпорядкованих підрозділів і військовослужбовців збройних сил рф тимчасово взято під контроль смт. Троїцьке Троїцької селищної територіального громади Сватівського району Луганської області, з державними органами, органами місцевого самоврядування, підприємствами, установами, організаціями, іншими об'єктами.

Відповідно до п. 6 розділу II Переліку територій, на яких ведуться (велися) бойові дії або тимчасово окупованих Російською Федерацією, затвердженого наказом Міністерства з питань реінтеграції тимчасово окупованих територій України №309 від 22.12.2022, територія Троїцької селищної територіальної громади федерацією з 06.03.2022.

В подальшому у не встановлений під час досудового розслідування час, але не пізніше жовтня 2022 року, на території смт. Троїцьке Троїцької селищної територіального громади Сватівського району Луганської області створено та розпочав діяльність структурний підрозділ раніше незаконно створеного на окупованій території Луганської області правоохоронного органу – так званого

«МЧС ЛНР», представники якого почали прийом співробітників на роботу до вказаного органу.

В цей час у громадянина України Денисенка Віталія Валерійовича, 15.01.1996 року народження, який, підтримуючи збройну агресію російської федерації, добровільно залишився на тимчасово окупованій території України - смт. Троїцьке Троїцької селищної територіального громади Сватівського району Луганської області, був обізнаний про формування штату структурного підрозділу так званого «МЧС ЛНР» у смт. Троїцьке Троїцької селищної територіального громади Сватівського району Луганської області, виник умисел на вчинення кримінального правопорушення за наступних обставин.

Так, громадянин України Денисенко Віталій Валерійович, 15.01.1996 року народження, маючи достатній рівень освіти, спеціальних знань і життєвого досвіду для розуміння факту захоплення та подальшого утримання рф території Луганської області, перебуваючи на території смт. Троїцьке Троїцької селищної територіального громади Сватівського району Луганської області у не встановлений під час досудового розслідування час, але не пізніше жовтня 2022 року, діючи умисно та цілеспрямовано, усвідомлюючи небезпечний характер своїх дій, передбачаючи їх суспільно небезпечні наслідки і бажаючи їх настання, достовірно знаючи про збройну агресію рф проти України як обставину, яка є загальновідомим фактом, а також про факт захоплення смт. Троїцьке Троїцької селищної територіального громади Сватівського району Луганської області збройними формуваннями рф, з метою підтримки воєнної агресії рф на території України, перебуваючи на тимчасово окупованій рф території України, добровільно погодився на пропозицію невстановлених осіб з числа окупаційної адміністрації та співробітників так званого «МЧС ЛНР», які діяли на території смт. Троїцьке Троїцької селищної територіального громади Сватівського району Луганської області та добровільно зайняв посаду інспектора у підпорядкованому окупаційній адміністрації рф незаконному правоохоронному органі – «МЧС ЛНР».

В подальшому у 2023 році так зване «МЧС ЛНР» увійшло до складу «Министерства российской федерации по делам гражданской обороны, чрезвычайным ситуациям и ликвидации последствий стихийных бедствий» та створено так зване «Главное управление МЧС росии по ЛНР», до структури якого увійшли «территориальные подразделения надзорной деятельности и профилактической работы».

При цьому, громадянин України Денисенко Віталій Валерійович, 15.01.1996 року народження, маючи достатній рівень освіти, спеціальних знань і життєвого досвіду для розуміння факту захоплення та подальшого утримання рф території Луганської області, перебуваючи на території смт. Троїцьке Троїцької селищної територіального громади Сватівського району Луганської області у невстановлений під час досудового розслідування час, але не пізніше 04.10.2023, продовжуючи реалізацію свого єдиного кримінально протиправного наміру, діючи умисно та цілеспрямовано, усвідомлюючи небезпечний характер своїх дій, передбачаючи їх суспільно небезпечні наслідки і бажаючи їх настання, достовірно знаючи про збройну агресію рф проти України як обставину, яка є загальновідомим фактом, а також про факт захоплення смт. Троїцьке Троїцької селищної територіального громади Сватівського району Луганської області збройними формуваннями рф, з метою підтримки воєнної агресії рф на території України, перебуваючи на тимчасово окупованій рф території України, добровільно погодився на пропозицію невстановлених осіб з числа окупаційної адміністрації та співробітників так званого

«Главного управления МЧС России по ЛНР», які діяли на території смт. Троїцьке Троїцької селищної територіального громади Сватівського району Луганської області та добровільно зайняв посаду так званого «начальника отделения надзорной деятельности и профилактической работы Главного управления МЧС России по ЛНР» в підпорядкованому окупаційній адміністрації РФ незаконному правоохоронному органі – «Главном управлении МЧС России по ЛНР».

Таким чином, Денисенко Віталій Валерійович, 15.01.1996 року народження, підозрюється у колабораційній діяльності, а саме – добровільному зайнятті громадянином України посади в незаконному правоохоронному органі, створеному на тимчасово окупованій території, тобто у вчиненні кримінального правопорушення, передбаченого ч. 7 ст. 111-1 КК України.

**Слідчий третього слідчого відділу
(з дислокацією у м. Кропивницькому)
Територіального управління
Державного бюро розслідувань,
розташованого у місті Миколаєві**

Владислав Юрійович ОЛЕФІРЕНКО

**Заступник начальника відділу
процесуального керівництва
у кримінальних провадженнях слідчих
територіального управління
Державного бюро розслідувань
Кіровоградської обласної прокуратури**

Денис Володимирович ЛИТВИНЕНКО

Про підозру мені повідомлено, повідомлення про підозру мені вручено.

Підозрюваний _____

« ____ » год. « ____ » хв. _____ 2024 року.

Процесуальні права та обов'язки підозрюваного Денисенка В.В.:

Конституція України

Стаття 28. Кожен має право на повагу до його гідності.

Ніхто не може бути підданий катуванню, жорстокому, нелюдському або такому, що принижує його гідність, поводженню чи покаранню.

Жодна людина без її вільної згоди не може бути піддана медичним, науковим чи іншим досліддам.

Стаття 29. Кожна людина має право на свободу та особисту недоторканність.

Ніхто не може бути заарештований або триматися під вартою інакше як за вмотивованим рішенням суду і тільки на підставах та в порядку, встановлених законом.

У разі нагальної необхідності запобігти злочині чи його перепинити уповноважені на те законом органи можуть застосувати тримання особи під вартою як тимчасовий запобіжний захід, обґрунтованість якого протягом сімдесяти двох годин має бути перевірена судом. Затримана особа негайно звільняється, якщо протягом сімдесяти двох годин з моменту затримання їй не вручено вмотивованого рішення суду про тримання під вартою.

Кожному заарештованому чи затриманому має бути невідкладно повідомлено про мотиви арешту чи затримання, роз'яснено його права та надано можливість з моменту затримання захищати себе особисто та користуватися правничою допомогою захисника.

Кожний затриманий має право у будь-який час оскаржити в суді своє затримання.

Про арешт або затримання людини має бути негайно повідомлено родичів заарештованого чи затриманого.

Стаття 55. Права і свободи людини і громадянина захищаються судом.

Кожному гарантується право на оскарження в суді рішень, дій чи бездіяльності органів державної влади, органів місцевого самоврядування, посадових і службових осіб.

Кожен має право звертатися за захистом своїх прав до Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини.

Кожному гарантується право звернутись із конституційною скаргою до Конституційного Суду України з підстав, установлених цією Конституцією, та у порядку, визначеному законом.

Кожен має право після використання всіх національних засобів юридичного захисту звертатися за захистом своїх прав і свобод до відповідних міжнародних судових установ чи до відповідних органів міжнародних організацій, членом або учасником яких є Україна.

Кожен має право будь-якими не забороненими законом засобами захищати свої права і свободи від порушень і протиправних посягань.

Стаття 56. Кожен має право на відшкодування за рахунок держави чи органів місцевого самоврядування матеріальної та моральної шкоди, завданої незаконними рішеннями, діями чи бездіяльністю органів державної влади, органів місцевого самоврядування, їх посадових і службових осіб при здійсненні ними своїх повноважень.

Стаття 59. Кожен має право на професійну правничу допомогу. У випадках, передбачених законом, ця допомога надається безоплатно. Кожен є вільним у виборі захисника своїх прав.

Стаття 62. Особа вважається невинуватою у вчиненні злочину і не може бути піддана кримінальному покаранню, доки її вину не буде доведено в законному порядку і встановлено обвинувальним вироком суду.

Ніхто не зобов'язаний доводити свою невинуватість у вчиненні злочину.

Обвинувачення не може ґрунтуватися на доказах, одержаних незаконним шляхом, а також на припущеннях. Усі сумніви щодо доведеності вини особи тлумачаться на її користь.

У разі скасування вироку суду як неправосудного держава відшкодовує матеріальну і моральну шкоду, завдану безпідставним засудженням.

Стаття 63. Особа не несе відповідальності за відмову давати показання або пояснення щодо себе, членів сім'ї чи близьких родичів, коло яких визначається законом.

Підозрюваний, обвинувачений чи підсудний має право на захист.

Засуджений користується всіма правами людини і громадянина, за винятком обмежень, які визначені законом і встановлені вироком суду.

Положення про порядок короткочасного затримання осіб, підозрюваних у вчиненні злочину

Стаття 10. Права та обов'язки затриманих.

Особи, затримані за підозрінням у вчиненні злочину, мають право:

- знати, в чому їх підозрюють;
- вимагати перевірки прокурором правомірності затримання; про заявлену вимогу адміністрація місця тримання затриманих негайно повідомляє прокурора;
- оскаржити дії особи, яка провадить дізнання, слідчого або прокурора, давати пояснення і заявляти клопотання;
- звертатися зі скаргами і заявами в державні органи, громадські організації і до службових осіб у порядку, встановленому статтею 13 цього Положення;

- користуватися своїм одягом і взуттям, а також іншими необхідними предметами і речами, перелік яких визначається Правилами внутрішнього розпорядку в місцях тримання затриманих.

Особи, затримані за підозрінням у вчиненні злочину, зобов'язані додержувати вимог цього Положення і Правил внутрішнього розпорядку в місцях тримання затриманих.

Закон України «Про попереднє ув'язнення»

Стаття 9. Права осіб, взятих під варту

Особи, взяті під варту, мають право:

на захист своїх прав та інтересів особисто або за допомогою захисника з моменту затримання або взяття під варту, а також на повідомлення під час взяття під варту підстав та мотивів взяття під варту, оскаржувати їх у суді, отримати в друкованому вигляді роз'яснення положень статей 28, 29, 55, 56, 59, 62 та 63 Конституції України, цієї статті та інших прав затриманих або взятих під варту, встановлених законом, у тому числі права здійснювати захист своїх прав та інтересів особисто або за допомогою захисника з моменту затримання або арешту (взяття під варту) особи, права відмовитися від надання будь-яких пояснень або свідчень до прибуття захисника;

знайомитися з правилами тримання під вартою;

на щоденну прогулянку тривалістю одна година. Вагітним жінкам і жінкам, які мають при собі дітей, неповнолітнім, а також хворим з дозволу лікаря та за їх згодою тривалість щоденної прогулянки встановлюється до двох годин;

купувати протягом місяця за безготівковим розрахунком продукти харчування і предмети першої необхідності на суму до одного мінімального розміру заробітної плати та без обмежень письмове приладдя, газети, книги через торговельну мережу на замовлення;

користуватися власним одягом і взуттям, мати при собі документи і записи, що стосуються кримінального провадження;

користуватися телевізорами, одержаними від родичів або інших осіб, настільними іграми, газетами і книгами з бібліотеки місця попереднього ув'язнення та придбаними через торговельну мережу;

на душпастирську опіку, що здійснюється священнослужителями (капеланами);

відправляти в індивідуальному порядку релігійні обряди і користуватися релігійною літературою та властивими їм віруванню предметами релігійного культу, виготовленими з малоцінних матеріалів, якщо при цьому не порушується встановлений у місцях попереднього ув'язнення порядок, а також не обмежуються права інших осіб;

на восьмигодинний сон в нічний час, під час якого не допускається залучення до участі в процесуальних та інших діях, за винятком невідкладних випадків;

звертатися із скаргами, заявами та листами до Європейського суду з прав людини, а також інших відповідних органів міжнародних організацій, членом або учасником яких є Україна, до уповноважених осіб таких міжнародних організацій, державних органів і службових осіб у порядку, встановленому статтею 13 цього Закону.

Взяті під варту жінки вправі мати при собі дітей віком до трьох років.

Взяті під варту молоді громадяни (віком від 14 до 35 років) мають право на отримання психолого-педагогічної допомоги від спеціалістів центрів соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді.

Осіб, які відбувають покарання у місцях позбавлення волі, в разі обрання щодо них запобіжного заходу у вигляді тримання під вартою у зв'язку з іншим кримінальним провадженням або в разі прийняття рішення про тимчасову видачу іншій державі, тримають відповідно до правил, установлених цим Законом. Одержання цими особами посилок і передач, а так само купівля ними продуктів харчування і предметів першої необхідності здійснюються в порядку, встановленому Кримінально-виконавчим кодексом України для рівня безпеки виправної колонії, призначеного їм центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері виконання кримінальних покарань.

Перелік продуктів харчування і предметів першої необхідності, які забороняється передавати особам, взятим під варту, встановлюється центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері виконання кримінальних покарань, Міністерством оборони України.

Стаття 10. Обов'язки осіб, взятих під варту

Особи, взяті під варту, зобов'язані:

додержувати порядку, встановленого в місцях попереднього ув'язнення, і виконувати законні вимоги адміністрації;

дотримувати санітарно-гігієнічних правил, мати охайний зовнішній вигляд, постійно підтримувати чистоту в камері;

бути ввічливими до працівників місця попереднього ув'язнення, а також поміж собою; не вступати в суперечки з представниками адміністрації, не принижувати їх гідність, не протидіяти виконанню ними своїх обов'язків;

бережливо ставитися до інвентаря, обладнання та іншого майна місця попереднього ув'язнення.

Кримінальний процесуальний кодекс України

Стаття 42. Підозрюваний

Підозрюваний, обвинувачений має право:

- 1) знати, у вчиненні якого кримінального правопорушення його підозрюють;
- 2) бути чітко і своєчасно повідомленим про свої права, а також отримати їх роз'яснення у разі необхідності;
- 3) на першу вимогу мати захисника і побачення з ним до першого та перед кожним наступним допитом з дотриманням умов, що забезпечують конфіденційність спілкування, на присутність захисника під час допиту та інших процесуальних дій, на відмову від послуг захисника в будь-який момент кримінального провадження, на отримання послуг захисника за рахунок держави у випадку відсутності коштів на оплату таких послуг;
- 4) не говорити нічого з приводу підозри проти нього або у будь-який момент відмовитися відповідати на запитання;
- 5) давати пояснення, показання з приводу підозри чи в будь-який момент відмовитися їх давати;
- 6) вимагати перевірки обґрунтованості затримання;
- 7) у разі затримання – на негайне повідомлення членів сім'ї, близьких родичів чи інших осіб про затримання і місце свого перебування;
- 8) збирати і подавати слідчому, прокурору, слідчому судді докази;
- 9) брати участь у проведенні процесуальних дій;
- 10) під час проведення процесуальних дій ставити запитання, подавати свої зауваження та заперечення щодо порядку проведення дій, які заносяться до протоколу;
- 11) застосовувати з додержанням вимог КПК України технічні засоби при проведенні процесуальних дій, в яких він бере участь. Слідчий, прокурор, слідчий суддя, суд мають право заборонити застосовування технічних засобів при проведенні окремої процесуальної дії чи на певній стадії кримінального провадження з метою нерозголошення відомостей, які містять таємницю, що охороняється законом, чи стосуються інтимного життя особи, про що виноситься вмотивована постанова (ухвала);
- 12) заявляти клопотання про проведення процесуальних дій, про забезпечення безпеки щодо себе, членів своєї сім'ї, близьких родичів, майна, житла тощо;
- 13) заявляти відводи;
- 14) ознайомлюватися з матеріалами досудового розслідування, та вимагати відкриття матеріалів;
- 15) одержувати копії процесуальних документів та письмові повідомлення;
- 16) оскаржувати рішення, дії та бездіяльність слідчого, прокурора, слідчого судді;
- 17) вимагати відшкодування шкоди, завданої незаконними рішеннями, діями чи бездіяльністю органу, що здійснює оперативно-розшукову діяльність, досудове

розслідування, прокуратури або суду, в порядку, визначеному законом, а також відновлення репутації, якщо підозра, обвинувачення не підтвердились;

18) користуватись рідною мовою, отримувати копії процесуальних документів рідною або іншою мовою, якою він володіє, та в разі необхідності користуватися послугами перекладача за рахунок держави.

Підозрюваний, який є іноземцем і тримається під вартою, має право на зустрічі з представником дипломатичної чи консульської установи своєї держави, яку йому зобов'язана забезпечити адміністрація місця ув'язнення.

Підозрюваний зобов'язаний:

Підозрюваний, обвинувачений зобов'язаний:

1) прибути за викликом до слідчого, прокурора, слідчого судді, суду, а в разі неможливості прибути за викликом у призначений строк - заздалегідь повідомити про це зазначених осіб;

2) виконувати обов'язки, покладені на нього рішенням про застосування заходів забезпечення кримінального провадження;

3) підкорятися законним вимогам та розпорядженням слідчого, прокурора, слідчого судді, суду;

4) надавати достовірну інформацію представнику персоналу органу пробачії, необхідну для підготовки досудової доповіді.

Про підозру мені повідомлено, копія повідомлення про підозру вручена адвокату, процесуальні права та обов'язки оголошено, вони мені роз'яснені та зрозумілі.

Підозрюваний _____

«__» год. «__» хв. _____ 2024 року.

Захисник підозрюваного _____

«__» год. «__» хв. _____ 2024 року.

**Слідчий третього слідчого відділу
(з дислокацією у м. Кропивницькому)
Територіального управління
Державного бюро розслідувань,
розташованого у місті Миколаєві**

Владислав Юрійович ОЛЕФІРЕНКО

